

VEDTEKTER FOR NORGES NATURVERNFORBUND

Fastsatt av Landsmøtet 22/4-2018, med endringer, sist i Landsmøtet 10/11-2024

FØRSTE DEL: INNLEDENDE BESTEMMELSER

KAPITTEL 1. GRUNNREGLER

§ 1-1. Navn

Naturvernforbundets fulle navn er Norges Naturvernforbund / Noregs Naturvernforbund / Norgga Luonddugáhttenlihttu / Nöörjen Eatnemevaarjelimmiesiebrie / Vuona Luonndogáhttimlihtto.

§ 1-2. Formål

1. Naturvernforbundet vil arbeide for å verne naturen og sikre livsmiljøet slik at menneskelig virksomhet ikke overskrider tålegrenser i naturen.
2. Naturvernforbundet vil arbeide for et samfunn der menneskene lever i harmoni med naturen. Dette er et samfunn hvor livsgrunnlaget og livsmangfoldet er sikret for framtidige generasjoner, og hvor naturens egenverdi legges til grunn for arbeidet med å øke menneskers respekt for og kjærlighet til liv og landskap.

§ 1-3. Organisasjon

1. Naturvernforbundet er et landsforbund bestående av fylkeslag, lokallag, Miljøagentene og Natur og Ungdom. Disse er rettslig og økonomisk selvstendige foreninger, organisert etter reglene i kapittel 7 til 10.
2. Landsforbundets besluttende organer er landsmøtet, landsstyret og sentralstyret, som nærmere regulert i kapittel 3 til 6.
3. Naturvernforbundet er partipolitisk uavhengig.

KAPITTEL 2. MEDLEMSKAP OG MEDLEMSKONTINGENT

§ 2-1. Medlemskap

Medlemmer av Naturvernforbundet er:

1. Hovedmedlemmer: Enkeltpersoner som betaler kontingent.
2. Livstidsmedlemmer: Personer som betaler en engangskontingent som er minst det 25-dobbelte av årlig kontingent for hovedmedlemskap.
3. Medlemmer med rabattert kontingent: Pensjonister og andre som har redusert inntekt betaler redusert kontingent.
4. Studentmedlemmer betaler redusert kontingent. Studentmedlemskap gjelder fram til og med fylte 30 år.
5. Familiemedlemmer: Alle husstandsmedlemmer, inkludert barn under 25 år, som bor på samme adresse, kan melde seg inn under et felles familiemedlemskap. Direkte medlemskap i Miljøagentene for barn i husstanden tilbys som del av familiemedlemskapet. Familiemedlemskapet knyttes til en person i husstanden som mottar ett eksemplar av Naturvernforbundets medlemsblad.

47 6. Æresmedlemmer: Personer som har gjort en fortjenestefull innsats for å fremme
48 Naturvernforbundets formål, kan utnevnes til æresmedlem. Slik utnevning foretas av landsmøtet
49 etter enstemmig innstilling fra landsstyret. Kandidater kan ikke nomineres mens de annehar
50 sentrale verv eller er ansatt i organisasjonen.
51

52 § 2-2. Medlemskap i lokallag og fylkeslag

53 Alle medlemmer er uten videre medlem i det lokallaget og fylkeslaget de ut fra sitt bosted
54 sogner til, jf. §§ 8-3 og 9-4. Et medlem kan velge å være tilknyttet et annet lag eller å være
55 direkte medlem i landsforbundet.
56

57 § 2-3. Fastsettelse av medlemskontingent

58 Landsstyret fastsetter medlemskontingenten for forskjellige medlemsgrupper etter § 2-1.
59

60 § 2-4. Innbetaling av medlemskontingent

61 Medlemskontingent innbetales direkte til landsforbundet.
62

63 § 2-5. Fordeling av medlemskontingent

- 64 1. Landsforbundet refunderer fylkeslagenes og lokallagenes andel i etterkant. Kontingenten
65 avregnes andre halvår og utbetales påfølgende år. Beregningsgrunnlaget for fordeling er brutto
66 kontingentinntekter fratrukket verve- og innkrevingskostnadene, som settes til 15 % av
67 kontingentinntektene.
- 68 2. Kontingent fra livsvarige medlemskap tilfaller i sin helhet landsforbundet.
- 69 3. Landsforbundet beholder 100 % av brutto førsteårskontingent.
- 70 4. Fylkeslagets andel er 40 % av beregningsgrunnlaget fra alle fylkeslagets medlemmer. I tillegg
71 får fylkeslaget 10 % av kontingenten fra medlemmer i kommuner/bydeler med aktive lokallag.
72 Kriteriet for å få utbetalt fylkeslagsandelen er at fylkeslaget skal være aktivt, jf. § 7-4.
73 Kontingentandelen til inaktive fylkeslag settes til side og utbetales fylkeslaget ved gjenoppstart.
74 Kontingent settes likevel ikke til side for dette formål for mer enn tre påfølgende år.
- 75 5. Lokallagenes andel er 30 % av beregningsgrunnlaget fra lokallagenes medlemmer. Kriteriet
76 for å få utbetalt lokallagsandelen er at lokallaget skal være aktivt, jf. § 7-4.
- 77 6. Studentlag får ikke refusjon av kontingent.
- 78 7. Hvis enkelte fylker ønsker en annen fordeling mellom fylkeslaget og lokallagene i det fylket,
79 kan landsstyret dispensere fra fordelingen som er fastsatt. Landsstyret kan også – i tilfeller der
80 fylkeslagene organiserer sin virksomhet i en kommune på andre måter enn gjennom lokallag, og
81 som landsstyret finner hensiktsmessig og nyttig – dispensere fra disse vedtektene gjennom å gi
82 fylkeslaget samme andel av medlemskontingenten som om det fantes lokallag i kommunen.
83 Landsstyret fastsetter hvilke krav som slike ordninger må tilfredsstillende for å gis slik støtte, og
84 hvilket tidsrom det skal gjelde for.
- 85 8. Innenfor vedtektsbestemmelsenes rammer kan landsstyret fastsette nærmere retningslinjer for
86 sekretariatets avregning og utbetaling av kontingentandeler til fylkes- og lokallag.
- 87 9. Miljøagentene mottar en andel av kontingenten fra familiemedlemskap, for hver miljøagent
88 familiemedlemskapet omfatter. Andelens størrelse fastsettes av landsstyret.
89
90
91
92

93 **ANDRE DEL: LANDSFORBUNDETS ORGANER OG VIRKSOMHET**

94 **KAPITTEL 3. LANDSMØTET**

95 **§ 3-1. Grunnregler om landsmøtet**

96 Landsmøtet er Naturvernforbundets høyeste myndighet. Ordinært landsmøte avholdes hvert
97 annet år. Ekstraordinært landsmøte avholdes etter reglene i § 3-9.

100 **§ 3-2. Tid, sted, innkalling, mv.**

101 1. Landsstyret innkaller til landsmøtet. Innkallingen skal angi tid og sted for landsmøtet og en
102 foreløpig saksliste. Innkalling skal skje til fylkeslag, lokallag, Natur og Ungdom, Miljøagentene
103 og Regnskogfondet med minst seks måneders varsel.

104 2. Forslag til saker til landsmøtet må sendes innen to måneder før landsmøtet avholdes. Det
105 samme gjelder forslag til uttalelser og endring av vedtekter og prinsippprogrammet. Endelig
106 saksliste og saksdokumenter med forslag, må av landsstyret være sendt ut eller tilgjengeliggjort
107 senest innen én måned før landsmøtet avholdes.

108 3. Senest fem uker før landsmøtet skal valgkomiteen sende sin innstilling til valg av sentralstyre
109 og landsstyre med varamedlemmer, samt kontrollkomite, til landsstyret.

110 4. Utsending av innkalling, saksliste og vedlegg kan skje elektronisk.

111 **§ 3-3. Utsendinger**

112 1. Full møte-, tale-, forslags- og stemmerett på landsmøtet, har utsendinger fra lokal- og
113 fylkeslagene, Natur og Ungdom, og Miljøagentene, samt medlemmene av sentralstyret og
114 øvrige medlemmer av landsstyret.

115 2. For å få stemmerett må utsendinger være medlem i det organisasjonsleddet de representerer
116 og ikke ha utestående skyldig kontingent.

117 3. Antall utsendinger fastsettes på følgende måte:

118 a. Alle aktive lokallag har hver sin representant i fylkesdelegasjonen, valgt av eget årsmøte.

119 b. Fylkesårsmøtene velger i tillegg utsendinger i henhold til fylkeslagenes medlemstall 31.

120 desember året før landsmøteåret:

121 - 0-1000 medlemmer: 2 utsendinger,

122 - 1001-2000 medlemmer: 3 utsendinger,

123 - 2001-3000 medlemmer: 4 utsendinger,

124 - 3001-5000 medlemmer: 5 utsendinger,

125 - 5001-8000 medlemmer: 6 utsendinger,

126 - 8001-12000 medlemmer: 7 utsendinger,

127 - Flere enn 12000 medlemmer: 8 utsendinger.

128 4. Natur og Ungdoms landsmøte velger utsendinger etter medlemstall 1. januar i landsmøteåret
129 etter følgende nøkkel - 0-1000 medlemmer: 4 utsendinger,

130 - 1001-2000 medlemmer: 6 utsendinger,

131 - 2001-3000 medlemmer: 8 utsendinger,

132 - 3001-5000 medlemmer: 10 utsendinger,

133 - 5001-8000 medlemmer: 12 utsendinger,

134 - 8001-12000 medlemmer: 14 utsendinger,

135 - Flere enn 12000 medlemmer: 16 utsendinger.

136 5. Miljøagentene oppnevner to utsendinger.

137 **§ 3-4. Andre deltakere**

- 141 1. Generalsekretæren har rett og plikt til å møte i landsmøtet med tale- og forslagsrett.
142 2. Varamedlemmer i sentralstyret har møte, tale- og forslagsrett.
143 3. En representant fra Regnskogfondet har møte-, tale- og forslagsrett.
144 4. Sentralstyret kan invitere æresmedlemmer og andre gjester til landsmøtet. Inviterte medlemmer
145 har tale- og forslagsrett. Gjester som ikke er medlemmer, kan gis talerett av sentralstyret.
146 5. Valgkomiteens innstilte til neste periodes landsstyre og sentralstyre har møte- og talerett.
147 6. Valgkomiteen møter med tale og forslagsrett i spørsmål som har med valgene å gjøre.
148 7. De innstilte til neste periodes valgkomité har møterett.
149 8. Kontrollkomiteen møter med talerett, og med forslagsrett om det som angår komiteens mandat.

150

151 § 3-5. Åpning av landsmøtet og møteorden

- 152 1. Landsmøtet åpnes av landsforbundets leder. Landsmøtet velger to eller flere ordstyrere.
153 2. Landsmøtet vedtar selv sin forretningsorden, ut fra forslag fra landsstyret.
154 3. Det føres protokoll fra landsmøtet. Protokollen underskrives av ordstyrer, av referenten og av
155 to av landsmøtets utpekte utsendinger.

156

157 § 3-6. Beslutningsdyktighet

- 158 Landsmøtet er beslutningsdyktig når det er lovlig innkalt.

159

160 § 3-7. Saker for landsmøtet

- 161 1. Landsmøtet behandler følgende saker:
162 a. Årsmeldinger for landsmøteperioden.
163 b. Reviderte årsregnskap for landsmøteperioden.
164 c. Saker som er forelagt landsmøtet av landsstyret.
165 d. Saker som sentralstyret, lokallag eller fylkeslagene ønsker behandlet av landsmøtet. Disse
166 må meldes til landsstyret senest fem uker før landsmøtet settes. Fem eller flere fylkeslag
167 kan på forhånd kreve at en sak skal tas opp.
168 e. Arbeidsprogram.
169 f. Prinsippprogram. Endringsforslag til prinsippprogram må meldes landsstyret senest fem uker
170 før landsmøtet settes.
171 g. Eventuelle endringsforslag til vedtektene, fremmet i samsvar med § 12-1.
172 h. Valg av sentralstyret. Landsmøtet velger sentralstyrets leder, nestleder og fire øvrige
173 medlemmer av sentralstyret samt fire varamedlemmer i prioritert rekkefølge. Det kan
174 velges 1. og 2. nestleder, det vil da velges tre øvrige styremedlemmer. Nestlederne er
175 sidestilt, men 1. nestleder erstatter leder hvis denne trekker seg.
176 i. Valg av landsstyremedlemmer med varamedlemmer etter nominasjon fra fylkeslagenes
177 årsmøter, på Natur og Ungdoms landsmøte og Miljøagentenes landsmøte. Landsmøtet
178 kan bytte om på rekkefølgen mellom fast medlem og varamedlem, men kan ikke velge
179 andre personer såfremt gyldig nominasjon har funnet sted.
180 j. Valg av valgkomité på tre medlemmer, hvorav ett kan være medlem av landsstyret. Senest
181 fem uker før neste landsmøte skal valgkomiteen sende til landsstyret og sentralstyret sin
182 innstilling til valg av sentralstyre og landsstyre med varamedlemmer.
183 k. Valg av revisor.
184 l. Valg av kontrollkomiteens leder og to øvrige medlemmer.
185 m. Kontrollkomiteens rapport.
186 2. Landsstyret kan avgi innstilling til landsmøtet om sakene nevnt i nr. 1 a-g og j-l.

187

188 § 3-8. Avstemning og vedtak

- 189 1. Vedtak fattes med alminnelig flertall der avholdende stemmer ikke telles med. Ved
190 stemmelikhet har leder dobbeltstemme. For vedtektsendringer og beslutninger om oppløsning
191 gjelder reglene i § 12-1 og § 12-2.
192 2. Hver utsending har én stemme. Landsstyret har ikke stemmerett ved behandling av
193 årsberetning og årsregnskap, valg av revisor eller ved avstemning om forslag og uttalelser fra
194 kontrollkomiteen om sentralstyrets eller landsstyrets virksomhet.

195

196 **§ 3-9. Ekstraordinært landsmøte**

- 197 1. Ekstraordinært landsmøte innkalles av sentralstyret med minst to måneders varsel.
198 Ekstraordinært landsmøte skal også innkalles dersom det blir krevd av fylkeslag som
199 representerer minst en tredel av medlemmene eller av landsstyret med minst to tredelers flertall.
200 2. Dersom leder og én nestleder, eller mer enn halvparten av sentralstyrets medlemmer med
201 varamedlemmer, trekker seg i landsmøteperioden, skal det innkalles til ekstraordinært
202 landsmøte.
203 3. Det ekstraordinære landsmøtet behandler bare de saker som er nevnt i innkallingen.

204

205

206 **KAPITTEL 4. LANDSSTYRET**

207

208 **§ 4-1. Grunnregler om landsstyret og dets oppgaver**

- 209 1. Landsstyret er Naturvernforbundets øverste organ mellom landsmøtene.
210 2. Landsstyret skal sørge for at Naturvernforbundets virksomhet drives i samsvar med
211 vedtektene og landsmøtets vedtak.

212

213 **§ 4-2. Møtetid, innkalling og forretningsorden**

- 214 1. Landsstyret skal møte så ofte lederen, sentralstyret eller minst fem av det øvrige landsstyrets
215 medlemmer finner det nødvendig, men minst fire ganger i året.
216 2. Sentralstyret innkaller landsstyret, med minst to ukers skriftlig varsel.
217 3. Innkallingen skal angi saker som skal behandles i møtet etter §4-7.
218 4. Landsstyret vedtar selv sin forretningsorden, med frister for landsstyreperioden.

219

220 **§ 4-3. Landsstyrets sammensetning**

- 221 1. Landsstyret består av sentralstyret og en representant for hvert av fylkeslagene, valgt av
222 landsmøtet, en representant fra Natur og Ungdom, en representant for Miljøagentene og en
223 representant fra de ansatte. Sentralstyrets leder og nestleder(e) er også leder og nestleder(e) i
224 landsstyret.
225 2. Sentralstyrets varamedlemmer er også varamedlemmer for sentralstyrets medlemmer i
226 landsstyret, og i samme prioriterte rekkefølge. Landsstyremedlemmene for øvrig har personlige
227 varamedlemmer valgt av landsmøtet. Hvis både et valgt landsstyremedlem fra et fylkeslag og
228 dets varamedlem er forhindret fra å møte, kan landsstyret, etter forslag fra vedkommende
229 fylkesstyre, samtykke i at et annet medlem fra fylket møter som ekstraordinært varamedlem i
230 det enkelte landsstyremøte.
231 3. Landsstyremedlemmene og varamedlemmene velges for en periode på to år om gangen og
232 sitter fra avsluttet landsmøte. Dersom landsstyreprésentanten ønsker å tre ut av landsstyret,
233 eller flytter ut av fylket, rykker vara opp til fast representant. Fylkesstyret er da ansvarlig for å
234 nominere en ny vararepresentant som må godkjennes i landsstyret.
235 4. Kjønnfordelingen i landsstyret bør ikke vise større ulikhet enn 60–40 prosent.

236

237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284

§ 4-4. Andre møtedeltakere

1. Generalsekretæren har møte-, tale- og forslagsrett i landsstyret.
2. Revisor, varamedlemmer til sentralstyret og en representant for Regnskogsfondet har møte-, tale- og forslagsrett.
3. Landsstyret kan gi andre personer rett til å møte, med eller uten talerett.

§ 4-5. Beslutningsdyktighet

Landsstyret er beslutningsdyktig når det er lovlig innkalt, og dessuten leder eller minst én nestleder, minst halvparten av det øvrige sentralstyret, og minst halvparten av det øvrige landsstyret, er til stede.

§ 4-6. Vedtak og protokoll

1. Vedtak fattes med alminnelig flertall. Ikke-avgitte og blanke stemmer telles ikke med. Ved stemmelikhet anses det forslag som lederen – eventuelt nestlederen (1. så 2.) – stemmer for, som vedtatt. Sentralstyret deltar ikke i avstemning om godkjenning av årsmelding og årsregnskap jf. §4-7. nr 1.
2. Det skal føres protokoll fra landsstyremøtene.

§ 4-7. Saker for landsstyret

Landsstyret behandler følgende saker:

1. Årsmelding og årsregnskap for landsforbundet, fremlagt av sentralstyret. Årsmeldingen og årsregnskapet skal framlegges for landsmøtet til endelig behandling og godkjenning.
2. Landsforbundets budsjett.
3. Politiske retningslinjer og strategier i større miljøpolitiske saker.
4. Kontingentfastsettelse jf. § 2-3.
5. Innkalling og sakliste til landsmøte etter § 3-2, samt forslag med innstilling om saker for landsmøtet etter §§3-5 og 3-7.
6. Godtgjørelse til revisor og sentralstyrets medlemmer.
7. Ansettelse av generalsekretær og instruks for denne.
8. Formålsparagrafen for Naturvernforbundets tidsskrift.
9. Nominering av leder og medlemmer til valgkomiteen.
10. Fremsettelse av forslag for landsmøtet om valg av ny revisor; og eventuelt valg av midlertidig revisor dersom den valgte revisoren fratrer i funksjonstiden.
11. Saker fremmet for landsstyret av sentralstyret, eller av andre organer eller personer med forslagsrett som nevnt i § 4-3, § 4-4 og § 6-2, innen frister for dette satt i forretningsordenen.
12. Andre saker som etter vedtektene hører inn under landsstyret.

KAPITTEL 5. SENTRALSTYRET

§ 5-1. Grunnregler om sentralstyret og dets oppgaver

1. Sentralstyret har ansvaret for Naturvernforbundets drift, herunder Naturvernforbundets sekretariat, og skal organisere Naturvernforbundets virksomhet.
2. Sentralstyret skal følge opp politiske retningslinjer fastsatt av landsmøtet og landsstyret. Sentralstyret kan gjøre politiske og organisatoriske utspill med grunnlag i vedtak fattet av landsmøtet og landsstyret.
3. Sentralstyret skal sørge for gjennomføring av Naturvernforbundets budsjetter, arbeidsplaner og kampanjer slik disse er vedtatt av landsmøtet og landsstyret.

- 285 4. Sentralstyret gir retningslinjer for den daglige ledelse av sekretariatet.
286 5. Sentralstyret skal holde seg orientert om landsforbundets økonomiske stilling og plikter å
287 påse at forbundets regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.
288 Sentralstyret skal regelmessig behandle regnskapsoversikter og skal sørge for at vedtatte
289 budsjetter overholdes. Sentralstyret skal varsle landsstyret om budsjettoverskridelser og det kan
290 foreslå budsjettrevisjoner
291 6. Sentralstyret skal vedta og underskrive Naturvernforbundets årsregnskap og årsberetning,
292 som skal legges frem for landsstyret til godkjenning.
293 7. Sentralstyret kan fremme saker for landsstyret og avgir innstilling om saker for det.
294

295 **§ 5-2. Sentralstyrets sammensetning**

- 296 1. Sentralstyret består av leder, nestleder(e), fire eller tre øvrige medlemmer valgt av
297 landsmøtet, og en representant valgt av Natur og Ungdoms landsmøte. Valgbare til sentralstyret
298 er medlemmer av Naturvernforbundet.
299 2. Kjønnfordelingen i sentralstyret bør ikke vise større ulikhet enn 60-40 prosent. Sentralstyret
300 bør ha en bred miljøpolitisk og geografisk spredning samt en god organisatorisk forankring.
301 3. Sentralstyret skal ha fire varamedlemmer for medlemmene valgt av landsmøtet, i prioritert
302 rekkefølge. Natur og Ungdom kan oppnevne et eget varamedlem. I den utstrekning de ikke trer
303 inn som regulære medlemmer, har varamedlemmer møte, tale- og forslagsrett i sentralstyret som
304 observatører.
305 4. Generalsekretæren og revisor har møte- og talerett i sentralstyret, generalsekretæren har også
306 forslagsrett. En representant for Miljøagentene og en representant for de ansatte har møte-, tale-
307 og forslagsrett i sentralstyret.
308 5. Sentralstyrets medlemmer og varamedlemmer velges for en periode av to år om gangen, og
309 sitter fra avsluttet landsmøte.
310

311 **§ 5-3. Beslutningsdyktighet**

312 Sentralstyret er beslutningsdyktig når leder eller minst én nestleder, og minimum halvparten
313 av de øvrige sentralstyremedlemmer – eventuelt supplert av varamedlemmer – er til stede.
314

315 **§ 5-4. Sentralstyrets møter, saksbehandling m.v.**

- 316 1. Sentralstyret innkalles så ofte leder, en nestleder eller minst halvparten av det øvrige
317 sentralstyret finner det nødvendig.
318 2. Det skal føres protokoll fra sentralstyremøtene.
319

320 **§ 5-5. Vedtak**

321 Vedtak fattes med alminnelig flertall. Ikke-avgitte og blanke stemmer telles ikke med. Ved
322 stemmelikhet anses det forslag som lederen – eventuelt nestlederen (1. så 2.) – stemmer for, som
323 vedtatt.
324

325 **§ 5-6. Forretningsorden**

326 Landsstyret vedtar forretningsorden for sentralstyret, med viktige frister for
327 sentralstyreperioden.
328
329

330 **KAPITTEL 6. ANDRE ORGANER OG FELLES BESTEMMELSER FOR** 331 **LANDSFORBUNDET** 332

333 **§ 6-1. Revisor**
334 Naturvernforbundet skal ha revisor. Revisor velges av landsmøtet og skal være statsautorisert.

335
336 **§ 6-2. Kontrollkomite**
337 1. Kontrollkomiteen velges for en landsmøteperiode. Medlemmer av kontrollkomiteen skal ikke
338 ha sentrale verv eller være ansatt i organisasjonen.

339 2. Kontrollkomiteen har i oppgave å påse at vedtak fattet av landsstyret, sentralstyret og
340 generalsekretæren er i tråd med vedtektene og i overensstemmelse med landsmøtets vedtak og
341 vedtatte budsjetter, samt at administrasjonens informasjonsplikt overfor landsstyret og
342 sentralstyret overholdes. Kontrollkomiteen skal ikke ha ansvar for å kontrollere lovpålagte
343 oppgaver innenfor revisors arbeidsområde.

344 3. Kontrollkomiteen har møte-, tale- og forslagsrett på landsmøtet, i landsstyret og i
345 sentralstyret.

346 4. Kontrollkomiteen avlegger rapport til landsstyret i forbindelse med hvert årsoppgjør og til
347 hvert landsmøte.

348
349 **§ 6-3. Habilitet**
350 Et medlem av landsstyret eller sentralstyret må ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av et
351 forslag dersom forslaget har en slik betydning for egen del eller for noen nærstående at
352 medlemmet må anses for å ha fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse i saken. Det
353 samme gjelder for generalsekretæren. En hovedrepresentants inhabilitet gjør ikke
354 vararepresentanten inhabil.

355
356 **§ 6-4 Signatur**
357 1. Sentralstyret har signaturrett, dvs representerer landsforbundet utad og inngår avtaler på dets
358 vegne.
359 2. Leder og generalsekretær har hver for seg signaturrett.
360 3. Signaturretten etter nr. 2 kan når som helst tilbakekalles av landsstyret, eller av sentralstyret
361 om det mener at man ikke kan vente på landsstyrets vedtak uten skade for landsforbundet.

362
363
364 **TREDJE DEL: FYLKESLAG, LOKALLAG OG NATUR OG UNGDOM**

365
366 **KAPITTEL 7. FELLESE REGLER**

367
368 **§ 7-1. Virkeområde for reglene**
369 Reglene i dette kapitlet gjelder for fylkeslag og lokallag.

370
371 **§ 7-2. Selvstendighet, uavhengighet og formål**
372 1. Fylkeslag og lokallag er rettslig selvstendige foreninger, med eget navn, eget
373 organisasjonsnummer ved eventuell registrering i Enhetsregisteret, og egne styrende organer.
374 2. Fylkeslag og lokallag er økonomisk selvstendige foreninger. De har ikke ansvar for
375 landsforbundets gjeld, og landsforbundet har ikke ansvar for deres gjeld.
376 3. Fylkeslag og lokallag skal ha et formål som er i overensstemmelse med Naturvernforbundets
377 formål.

378
379 **§ 7-3. Rett til å disponere over navn, nettsider o.a.**

380 1. Navn, nettsider og andre informasjonskanaler kan bare disponeres av personer med
381 signaturrett eller med fullmakt fra vedkommende lag.
382 2. Om et lokal- eller fylkeslag oppløses eller blir inaktivt, kan landsforbundet kreve at bruken
383 etter nr. 1 opphører. Det samme gjelder ved misbruk. Landsforbundets rett til å kreve opphør
384 kan også gjøres gjeldende direkte overfor tredjepart.

385 386 **§ 7-4. Aktive og inaktive lag**

387 Et fylkes- eller lokallag regnes som aktivt når det i de siste to år har avholdt og protokollert
388 årsmøte og hatt et valgt styre. Dersom det ikke er tilfelle, eller landsforbundet ikke har fått
389 melding om vedkommende årsmøte(r) og valg etter reglene i § 8-5 nr. 13 eller § 9-5 nr. 9,
390 regnes laget som inaktivt.

391

392

393 **KAPITTEL 8. FYLKESLAG**

394

395 **§ 8-1. Geografisk rekkevidde**

396 Et fylkeslag skal fortrinnsvis omfatte ett fylke. Landsstyret kan godkjenne at ett fylkeslag
397 omfatter flere fylker, eller at det er flere fylkeslag i ett fylke der dette er hensiktsmessig eller
398 nødvendig.

399

400 **§ 8-2. Navn**

401 Fylkeslagets navn bør være "Naturvernforbundet i ..." det aktuelle fylket eller i
402 vedkommende region.

403

404 **§ 8-3. Medlemmer og tilknyttede lag**

405 1. Som fylkeslagets medlemmer regnes alle medlemmer som nevnt i § 2-1 og som er bosatt
406 innenfor fylkeslagets område, jf. § 2-2.

407 2. Valgbare til styreverv er bare medlemmer av det fylkeslag som det velges til.

408

409 **§ 8-4. Normgrunnlag og virksomhet**

410 1. Fylkeslagene er bundet av Naturvernforbundets vedtekter, og kan vedta supplerende
411 vedtekter. Vedtekter og senere endringer i disse må godkjennes av landsstyret.

412 2. Fylkeslaget skal søke å støtte og koordinere arbeidet i lokallagene og være bindeledd mellom
413 disse og Naturvernforbundets sentrale ledd, i tillegg til å arbeide med natur- og miljøvern saker i
414 fylket i samråd med lokallagene.

415 3. Fylkeslaget bør også arbeide for å bygge opp lokallag der slike ennå ikke er etablert.

416

417 **§ 8-5. Årsmøte**

418 1. Årsmøtet er fylkeslagets høyeste myndighet. Ordinært årsmøte avholdes hvert år innen
419 utløpet av april måned, og alltid slik at fristene for innsending av saker til landsmøtet kan
420 overholdes. Innkalling foretas av styret.

421 2. Ekstraordinært årsmøte innkalles når styret finner det nødvendig eller når det kreves av en
422 femdel av medlemmene eller av lokallag som representerer minst en femdel av medlemmene
423 regnet pr. 1. januar inneværende år. Landsstyret eller sentralstyret kan kreve innkalling til, og
424 eventuelt selv innkalle til, ekstraordinært årsmøte dersom Naturvernforbundets vedtekter er
425 brutt. Et ekstraordinært årsmøte behandler kun de saker som er nevnt i innkallingen.

426 3. Innkallingen sendes til alle lokallag i fylkeslagets område og kunngjøres for alle medlemmer
427 gjennom post eller epost. Innkallingen må være lokallagene og medlemmene i hende senest en

428 måned før årsmøtet. Familiemedlemmer mottar en felles innkalling. Møtet skal samtidig
429 bekjentgjøres for lokallag av Miljøagentene og Natur og Ungdom. Frist for innsending av
430 forslag til årsmøtet er senest to uker før årsmøtet. Fylkesstyret skal sende/tilgjengeliggjøre
431 saksdokumenter med forslag og sakspapir senest innen en uke før årsmøtet.

432 4. Fylkesstyret og utsendinger valgt av lokallagene møter med tale-, forslags- og stemmerett.
433 Dersom ikke fylkeslaget har bestemt noe annet i sine vedtekter, har alle lokallag minst to
434 utsendinger samt en utsending for hvert femtiende medlem, maksimalt åtte utsendinger. Hver
435 utsending har en stemme. Styrets medlemmer har ikke stemmerett ved behandling av
436 årsmelding og regnskap eller ved valg av revisor.

437 5. Utsendinger fra Natur og Ungdom og Miljøagentene i fylket har møte-, tale-, forslags- og
438 stemmerett etter de samme regler som gjelder for ett lokallag, som angitt i punkt 4 annet og
439 tredje punktum.

440 6. Alle medlemmer som har betalt kontingent til Naturvernforbundet for inneværende år, har
441 møte- og talerett på årsmøtet. Styret kan i innkallingen sette en frist for påmelding.

442 7. Landsstyret kan dispensere fra ordningen fastsatt i punktene 4, 5 og 6.

443 8. Årsmøtet er beslutningsdyktig når det er lovlig innkalt.

444 9. Følgende saker skal behandles på ordinært årsmøte:

445 a. Valg av ordstyrer.

446 b. Styrets årsmelding.

447 c. Revidert regnskap.

448 d. Budsjett og arbeidsprogram.

449 e. Saker framlagt av styret, lokallag og medlemmer i kommuner uten lokallag.

450 f. Valg av leder og styremedlemmer.

451 g. Valg av valgkomité.

452 h. Valg av revisor.

453 10. I landsmøteår skal årsmøtet også behandle:

454 a. Nominering av landsstyrerepresentant med varamedlem. Disse skal ikke være av samme
455 kjønn.

456 b. Valg av utsendinger til landsmøtet.

457 11. Vedtak treffes med alminnelig flertall. Vedtektene kan stille særlige krav for særlige saker.
458 Vedtak om fastsettelse og endring av vedtekter for fylkeslaget treffes av årsmøtet med 2/3
459 flertall. Med mindre lagets vedtekter fastsetter en annen frist, må forslag etter forrige punktum
460 fremsettes innen fristen angitt ovenfor i pkt 9.e.

461 12. Det skal føres protokoll over årsmøtets forhandlinger og vedtak.

462 13. Umiddelbart etter avholdt årsmøte skal landsforbundet få tilsendt årsmelding og utdrag av
463 revidert regnskap, og meddeles valg av utsendinger til landsmøtet. Så snart den foreligger, skal
464 godkjent protokoll fra årsmøtet innsendes.

465 § 8-6. Styre

467 1. Styret har ansvaret for fylkeslagets drift og skal organisere fylkeslagets virksomhet i samsvar
468 med Naturvernforbundets vedtekter og vedtak fattet av årsmøtet. Det skal føres protokoll fra
469 styremøtene.

470 2. Fylkeslagets vedtekter kan ha bestemmelser om styrets størrelse og sammensetning. Om slike
471 bestemmelser ikke er gitt, fastsettes dette av fylkeslagets årsmøte. Kjønnsfordelingen i styret bør
472 ikke vise større ulikhet enn 60–40 prosent. Styremedlemmenes valgperiode er inntil to år.
473 Dersom valgperioden er to år, bør omtrent halvparten av styret være på valg hvert år.

474 3. Reglene i § 5-3, § 5-4 nr. 1 og § 5-5 om sentralstyret og i § 6-3 om habilitet gjelder
475 tilsvarende for fylkeslagets styre så langt de passer.

476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523

§ 8-7. Signatur

1. Fylkeslagets styre representerer fylkeslaget utad og tegner dets navn, dvs. signerer for laget.
2. Fylkeslagets vedtekter kan gi signaturrett til styrets leder og eventuelt til daglig leder, hver for seg (alene) eller sammen med et medlem av styret. Vedtektene kan også gi styret rett til å gi signaturrett til to styremedlemmer i fellesskap. Signaturretten etter forrige punktum kan når som helst tilbakekalles.

§ 8-8. Oppløsning

1. Et fylkeslag kan bare oppløses ved vedtak av landsmøtet etter forslag fra landsstyret. Før vedtaket bør det vurderes om det ikke er mer hensiktsmessig å slå fylkeslaget sammen med et annet fylkeslag etter § 8-1 eller midlertidig erklære det for inaktivt etter § 7-4.
2. I et vedtak om oppløsning kan det bestemmes at fylkeslagets midler og arkiv i samråd med sentralstyret skal overføres til et annet organisasjonsledd.
3. Hvis et fylkeslags midler ved oppløsning eller ellers er utilstrekkelige til å dekke fylkeslagets gjeld, skal fylkeslagets styre eller eventuelt sentralstyret på fylkeslagets vegne begjære gjeldsforhandling eller konkurs etter konkurslovgivningens regler.

KAPITTEL 9. LOKALLAG

§ 9-1. Om lokallag og deres geografiske område

1. Et lokallag skal fortrinnsvis omfatte én kommune.
2. Fylkeslagets styre kan godkjenne at et lokallag omfatter flere kommuner. Det kan bare opprettes to eller flere lokallag i en kommune dersom det er godkjent av fylkeslagets styre.
3. Et lokallag regnes som et ordinært lag etter avholdt stiftelsesmøte. Foran et stiftelsesmøte skal alle medlemmer bosatt i lokallagets område ha mottatt skriftlig innkalling senest to uker før møtet finner sted. Før et stiftelsesmøte er avholdt regnes laget som et interimlokallag.

§ 9-2. Navn

Lokallagets navn bør være "Naturvernforbundet i/på" den/det aktuelle kommune eller område.

§ 9-3. Medlemmer

1. Medlemmer av lokallaget er alle medlemmer av Naturvernforbundet som er bosatt innenfor lokallagets område, jf. § 2-2.
2. Valgbare til styreverv er bare medlemmer av det lokallag som det velges til.

§ 9-4. Grunnleggende regler og virksomhet

1. Lokallag er bundet av Naturvernforbundets vedtekter.
2. Lokallag kan ha egne supplerende vedtekter. Disse må godkjennes av fylkeslagets styre.
3. Lokallaget skal følge opp natur- og miljøvernssaker i sitt område og bør arbeide for å aktivisere medlemmene i området og, så langt det er grunnlag for det, følge opp sentrale og fylkesvise kampanjer og aksjoner o.l.

§ 9-5. Årsmøte

1. Årsmøtet er lokallagets høyeste myndighet. Det avholdes hvert år innen utløpet av mars måned, og alltid slik at fristene for innsending av saker til fylkeslagets årsmøte kan overholdes.

- 524 2. Innkalling skal sendes til alle medlemmer. Familiemedlemmer mottar en felles innkalling.
525 Innkallingen må være medlemmene i hende senest en måned før årsmøtet. Møtet skal samtidig
526 bekjentgjøres for lokallag av Miljøagentene og Natur og Ungdom. Frist for innsending av
527 forslag til årsmøtet er senest to uker før årsmøtet. Styret skal sende ut/tilgjengeliggjøre
528 saksdokumenter med forslag til medlemmene senest innen en uke før årsmøtet.
- 529 3. Alle som har betalt kontingent til Naturvernforbundet for foregående år eller for inneværende
530 år innen utgangen av januar, har møte-, tale-, forslags- og stemmerett på årsmøtet. Medlemmer
531 av Natur og Ungdom og Miljøagentene i lokallagets område (jf. § 10-3 nr. 2) har møte-, tale- og
532 forslagsrett; stemmerett gis til en fremmøtt person per påbegynte tiende medlem.
- 533 4. Årsmøtet er beslutningsdyktig når det er lovlig innkalt.
- 534 5. Følgende saker skal behandles på årsmøtet:
- 535 a. Valg av ordstyrer.
 - 536 b. Styrets årsmelding.
 - 537 c. Revidert regnskap.
 - 538 d. Saker fra styret.
 - 539 e. Saker som er framlagt av medlemmene.
 - 540 f. Budsjett og arbeidsprogram.
 - 541 g. Valg av styremedlemmer.
 - 542 h. Valg av utsendinger til fylkeslagets årsmøter.
 - 543 i. Valg av valgkomité og revisor.
- 544 6. I landsmøteår velges én delegat som landsmøteutsending.
- 545 7. Vedtak treffes med alminnelig flertall. Vedtektene kan stille særlige krav for særlige saker.
546 Vedtak om fastsettelse og endring av vedtekter for lokallaget treffes av årsmøtet med 2/3
547 flertall. Med mindre lagets vedtekter fastsetter en annen frist, må forslag etter forrige punktum
548 fremsettes innen fristen angitt ovenfor i pkt. 5.e.
- 549 8. Det skal føres protokoll over årsmøtets forhandlinger og vedtak.
- 550 9. Umiddelbart etter avholdt årsmøte, skal fylkeslaget og landsforbundet få tilsendt protokoll fra
551 årsmøtet, sammen med årsmelding og regnskap.
- 552 10. Ekstraordinært årsmøte innkalles av styret. Dersom det kreves av minst en femdel av
553 medlemmene, skal det innkalles til slikt møte. Fylkeslagets styre kan innkalle til ekstraordinært
554 årsmøte i et lokallag dersom Naturvernforbundets vedtekter eller prinsippprogram er brutt. Et
555 ekstraordinært årsmøte behandler kun de saker som er nevnt i innkallingen.

556

557 § 9-6. Styre

- 558 1. Styret har ansvaret for lokallagets drift og skal sørge for en tilfredsstillende organisering av
559 lokallagets virksomhet i samsvar med Naturvernforbundets og lagets vedtekter og vedtak fattet
560 av årsmøtet.
- 561 2. Lokallagets vedtekter kan ha bestemmelser om styrets størrelse og sammensetning. Om slike
562 bestemmelser ikke er gitt, fastsettes dette av årsmøtet selv. Kjønnfordelingen i styret bør ikke
563 vise større ulikhet enn 60–40 prosent. Styremedlemmenes valgperiode er inntil to år. Dersom
564 valgperioden er to år, bør omtrent halvparten av styret være på valg hvert år.
- 565 3. Reglene i § 5-3, § 5-4 nr. 1 og § 5-5 om sentralstyret og i § 6-3 om habilitet gjelder
566 tilsvarende for lokallagets styre så langt de passer.
- 567 4. Det skal føres protokoll fra styremøtene.

568

569 § 9-7. Signatur

- 570 1. Lokallagets styre representerer lokallaget utad og tegner dets navn, dvs. signerer for laget.

571 2. Lokallaget kan i vedtektene gi signaturrett til styrets leder og eventuelt til daglig leder, hver
572 for seg (alene) eller sammen med et medlem av styret. Vedtektene kan også gi styret rett til å gi
573 signaturrett til to styremedlemmer i fellesskap. Signaturretten etter forrige punktum kan når som
574 helst tilbakekalles.

575

576 **§ 9-8. Oppløsning**

577 1. Årsmøtet kan vedta å legge ned (oppløse) lokallaget dersom forslag om dette er satt på
578 innkallingen. Dette skal skje med to tredjedelers flertall av de stemmeberettigede.

579 2. Hvis et lokallag er blitt inaktivt etter § 7-4 kan landsstyret etter samråd med fylkeslaget vedta
580 å legge det ned.

581 3. Dersom fylkeslaget også etter gjennomført ekstraordinært årsmøte innkalt etter § 9-5 nr. 10
582 tredje punktum anser at lokallaget drives på en måte som i vesentlig grad bryter med
583 organisasjonens vedtekter eller prinsippprogram, kan fylkeslaget fremme sak for landsstyret om
584 tvungen oppløsning av lokallaget. Lokallaget skal gis anledning til å framlegge sin versjon,
585 skriftlig eller muntlig, for landsstyret. Vedtak om oppløsning av lokallag krever 2/3 flertall i
586 landsstyret.

587 4. Midler som er til overs etter oppløsning av et lokallag tilfaller fylkeslaget.

588 5. Hvis et lokallags midler ved nedleggelse (oppløsning) eller ellers er utilstrekkelige til å dekke
589 lagets gjeld, skal lokallagets styre eller eventuelt fylkeslagets styre på lokallagets vegne begjære
590 gjeldsforhandling eller konkurs etter konkurslovgivningens regler.

591

592

593 **KAPITTEL 10. NATUR OG UNGDOM OG MILJØAGENTENE**

594

595 **§ 10-1. Natur og Ungdom**

596 Natur og Ungdom er Naturvernforbundets ungdomsorganisasjon og en selvstendig forening
597 (jf. § 7-2 nr 1 og 2).

598

599 **§ 10-2. Miljøagentene**

600 Miljøagentene er Naturvernforbundets barneorganisasjon og en selvstendig forening (jf. § 7-
601 2 nr 1 og 2).

602

603 **§ 10-3. Medlemskap, møterett og representasjon**

604 1. Natur og Ungdoms og Miljøagentenes medlemmer innenfor Naturvernforbundets fylkeslags
605 områder har møterett på fylkeslagets årsmøter etter reglene i § 8-5 nr. 5 og 6.

606 2. Natur og Ungdoms og Miljøagentenes medlemmer innenfor Naturvernforbundets lokallags
607 områder har møterett på lokallagets årsmøter etter reglene i § 9-5 nr. 3.

608 3. Natur og Ungdom og Miljøagentene utpeker representanter til Naturvernforbundets
609 landsmøte og styrende organer i samsvar med reglene om representasjon i kapittel 3, 4 og 5,
610 samt i egne vedtekter.

611

612

613

613 **FJERDE DEL: FORSKJELLIGE BESTEMMELSER**

614

615 **KAPITTEL 11. OPPHØR AV MEDLEMSKAP OG VERV**

616

617 **§ 11-1. Alminnelige former for opphør av medlemskap**

618 1. Medlemskap opphører når medlemmet ikke betaler fastsatt kontingent, eller melder seg ut. Et
619 studentmedlemskap omgjøres til hovedmedlem når et medlem fyller 30 år.

620 2. Mislighold av kontingentplikten fører automatisk til opphør av medlemskapet når de
621 purrerutiner som til enhver tid er fastsatt, er fulgt.

622

623 § 11-2. Utelukkelse (eksklusjon)

624 1. Formålsstridige handlinger kan føre til utelukkelse av et medlem. Det samme gjelder
625 handlinger som strider grunnleggende mot krav til saklighet, lojalitet, etiske retningslinjer,
626 korrupsjonsrutiner eller god organisasjonsskikk, og for vesentlig mislighold av andre
627 medlemsforpliktelser. Medlemskap i rasistiske eller nynazistiske organisasjoner er uforenlig
628 med medlemskap i Naturvernforbundet.

629 2. Vedtak om utelukkelse treffes av landsstyret. Utelukkelsen omfatter vedkommendes
630 medlemskap i Naturvernforbundet, og dermed også i fylkes- og lokallag. Fylkeslagene og
631 lokallagene har ikke utelukkelsesmyndighet.

632 3. Den som får en utelukkelsessak rettet mot seg, skal gis skriftlig varsel om forslaget om
633 utelukkelse med begrunnelsen for dette, og har rett til å tale sin sak på det landsstyremøte som
634 behandler saken. Varslet må være postlagt en måned før landsstyremøtet.

635 4. Dersom landsstyret vedtar utelukkelse kan medlemmet kreve saken bragt inn for første
636 ordinære landsmøte. Dette må skje ved melding til landsstyret innen en måned etter at vedtaket
637 om utelukkelse er truffet. Vedkommende skal skriftlig varsles om tid og sted for landsmøtet
638 med samme frist som landsmøteutsendingene og har rett til å tale sin sak på landsmøtet.
639 Medlemskapet er suspendert inntil landsmøtet har behandlet saken.

640 5. Utelukkelse skjer på ubestemt tid. Utelukkede medlemmer kan ikke ha verv eller være ansatt
641 i Naturvernforbundet.

642

643 § 11-3. Opphør av verv

644 1. Når et verv i Naturvernforbundet utløper eller opphører på annen måte, plikter den som har
645 hatt vervet å levere tilbake eiendeler og alle disposisjonsretter.

646 2. Tillitsvalgte på alle nivå kan suspenderes av sentralstyret etter gjentatt eller alvorlige brudd
647 på vedtekter, prinsippprogram, krav til saklighet, lojalitet, etiske retningslinjer, korrupsjonsrutiner
648 eller god organisasjonsskikk, og ved vesentlig mislighold av andre forpliktelser som følger
649 vervet. Regelen i § 11-2 nr. 3 første punktum gjelder tilsvarende for behandlingen i
650 sentralstyret. Vedtaket kan påklages til landsstyret. Suspensjonen kan vare frem til vervet
651 opphører ved nytt valg eller til en eventuell utelukkelsessak etter § 11-2 er ferdigbehandlet.

652

653

654 KAPITTEL 12. AVSLUTTENDE BESTEMMELSER

655

656 § 12-1. Vedtektsendringer

657 1. Disse vedtektene kan bare endres med to tredelers flertall på landsmøtet, der avholdende
658 stemmer teller som avgitt mot forslaget.

659 2. Forslag om endringer av vedtektene må sendes landsstyret senest to måneder før landsmøtet.

660 3. Vedtatte endringer i vedtektene trer i kraft når landsmøtet heves, likevel slik at valg kan
661 gjøres etter de nye reglene.

662

663 § 12-2. Oppløsning og avvikling

664 1. Forslag om oppløsning behandles på samme måte som forslag om vedtektsendringer.

665 Beslutning om oppløsning må stadfestes med to tredjedels flertall på neste landsmøte.

666 2. Blir Naturvernforbundet oppløst, overdras eiendeler og midler til institusjoner og/eller
667 foreninger med lignende formål. Vedtak om dette og om vilkårene for overdragelse fastsettes
668 samtidig med beslutningen om oppløsning og med alminnelig flertall.

669

670 **§ 12-3. Ikrafttreden og overgangsregler**

671 1. Landsstyret kan i nødvendig utstrekning gi utfyllende bestemmelser om ikraftsettelsen av
672 vedtektsendringer.

673

674

675